

Ny. 3073

is csak egészséges teherbírású, szívü embernél végezzük el az elvonást. Nyomatékkal hívjuk fel ismét a feleségek, az anyák és különösen a munkahelyek figyelmét arra, hogy az *alkoholizmus betegség*. Segítségüket kérjük. Eltitkolással, túréssel kéréssel nem lehet eredményt elérni. Erkölcsi kötelességünk orvosi segítségért fordulni, annál is inkább, mert beteg emberen kell segítenünk. Különösen a vezetők figyelmét hívjuk fel erre, és kérjük segítségüket, hiszen ők erkölcsileg is felelősek beosztottaikért.

Betegekről van szó. Az orvos is annak tekinti őket. Nem rossz emberek ők. Talán rossz volt a gyermekkoruk. Talán soha nem hallottak arról, hogy vannak más örömtök is, mint az, amit az ital nyújt. Talán nem oktatták őket szerető szülök és több könnyet nyeltek gyermekkorukban, mint sok felnőtt egész életében. Talán olyan emberek vették körül őket, akik azt hitették el velük, hogy az a nagyszerü ember, aki sokat tud inni, és nevetve emlegették azokat, akik nagy botrányokat okoztak.

Erezzék át a vezetök, milyen felelősséggel tartoznak ezekkel az emberekkel és családjukkal szemben. Minden ittasság alkalmával gondoljanak az egész családra is. Egyetlen esetet említek csak meg. Egy 8 éves kislfiút alvás zavarokkal hoztak vizsgálatra. A vizsgálatnál a kislfiú a következőket mondta el. Doktor bácsi, már félek, amikor este van. Nem merek elaludni, mert aput úgy hozzák haza mindig és anyu nagyon sír. Gondolkozunk csak el, hogy az a 8 éves kisember hogyan vélekedhetik a világról, milyennek láthatja azt. És ennek a gyermeknek ugyanúgy ott kell ülnie az iskolapadban, végezni a feladatait, mint annak, aki végig aludta az éjszakát.

Kötelességünk tehát segíteni. Nem szégyen az, ha valaki elvonó-kúrára jár és gyógyíttatja magát. Sokkal inkább az, amikor tovább részegedik. Nem szívesebben veszik-e azt a komoly munkatársak, ha a beteg elvonásra megy, mint azt, hogy kordsmába jár. A betegek sokszor félnek, hogy kiderül az, hogy elvonó-kúrára járnak. Kérdezzük, vajon az ivások alkalmával lerészegedve, nem jobban látják-e őket. Vajon nem borzasztóbb-e az, amikor ittasan mennek dolgozni és úgy látják őket. Vagy ugyancsak hallják a szomszédok az éjszakai veszekedéseket és nem rosszabb-e az, amikor a gyermek álmatlanságát ígyekszik leplezni az iskolában.

Az új törvény értelmében vigyázni kell azokra, akik elvonáson voltak. Lelkileg kell felemelni őket, támogatni, segíteni. Dicséernünk kell őket a jóért, nem szabad emlegetnünk előttük a régi bünöket, így lehet elérni azt, hogy megakadályozzuk a visszaesést. Ez a törödés ugyanolyan fontos, mint a kezelés maga, de nem szabad esetleges újabb alkoholizálásuk felett szemet húnynunk.

Befejezésül szeretném megemlíteni, hogy súlyos hiba az, amikor a biliárd-asztal, a kártya, a sakk a korcsmában van és csak ivás mellett lehet szórakozni. Minden alkalommal bünözünk, amikor a gyermeknek italt adunk, mert fejlődésében gátoljuk és krónikus alkoholistává tehetjük. Minden alkalommal semmibe vesszük a társadalmat felépítö családok szempontjait, amikor ittas embert szolgálunk ki az italboltban, vagy más helyen.

1963 FEB 7

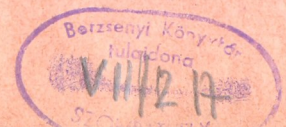
HOZZÁTARTOZÓKNAK, SZERVEZETEK VEZETŐINEK,
MUNKAHELYEK VEZETŐINEK.

Az alkoholizmusról és a gyógyítás lehetőségéről

Dr. LÖRINCZ ISTVÁN

főorvos,
az Alkoholélvonó Orvosi Bizottság elnöke.

Szombathely, 1963.

Ki tudná megmondani, hány élet kisiklását, hány családi élet megromlását, a gyermekek züllését, és minden esetben mennyi átvirrasztott, álmatlan éjszakát, rettegést, izgalmat okozott az alkohol?

Mikor fog haza jönni? Veszekedni fog-e, összetör-e valamit, vagy „csak” összehány mindent. Úgy kell ismét majd levetkőztetni és az ágyba tenni? Még szerencse, ha a gyermekek nem látják, de az anya idegessége miatt ők sem tudnak aludni és most így fogják látni az apát, akire fel kellene tekinteniök, akit tisztelniök kellene. És most még az anyának kell a gyerekeket is nyugtatni, elpakolni a többször felmelegített, de mindig kihűlő vacsorát. Milyen nagy feladatot jelent majd így reggel ismét munkába menni. A munkahelyen leplezni kell a rossz hangulatot. Ez pedig olyan nehéz, hiszen ki tudja már hányadszor történik ez és nincs is remény, hogy vége lesz. Az apának alig van már rendes ruhája, eltépte, összegyúrta. A gyerek is úgy jött haza az iskolából, hogy valamelyik gyerek azt mondta, a te apád részeges. És ez az áldatlan helyzet még mindig jobb, mint az, amikor a gyerekekkel kell megbeszélni, hogy hol is keressék meg apjukat. Ha pedig olyan picik a gyerekek, akkor meg kellene kérni a szomszédokat, hogy vigyázzanak rájuk, amíg ő elmegy keresni. El kell mennem valahová, szokta mondani nekik ilyenkor, de azok már úgy is tudják miről van szó. A gyerek is makacsabb, sápadtabb, durván beszél, tele van daccal.

Így járnak a gondolatok a munkahelyen is, és ideges, összeszólalkozik, megbánt embereket, kirúgnak rá és még nem is beszélhet. Ha meg nem dolgozik, otthon járnak a fejében ezek az idegesítő, haraggerjesztő gondolatok. A harag pedig rossz tanácsadó.

Ezzel a pár gondolattal mutattam rá, hogyan érinti a családot az alkoholizálás. De érinti az egész társadalmat is. Sokszor alacsonyabb munkakörbe kell helyezni őket, magasabb képzettségük ellenére. A munkahelyen napokat mulasztanak, vagy ittas állapotuk miatt nem tudnak rendesen dolgozni. Az alkoholisták keresésképtelenséggel járó megbetegedéseinek száma többszörösen nagyobb, mint azoké, akik nem alkoholizálnak. Nehezebben viselik el a megbetegedéseiket, sokkal többen halnak meg közülük fertőző megbetegedésekben is.

A rendőrségi statisztikák is aggasztóak és lesújtóak. Az adatok szerint a garázdálkodás 76 százalékában, a szándékos testi sértés 34 százalékában, a hatóság elleni támadások 56 százalékában, az alkohol a kiváltó ok. *Az üzemi balesetek egyharmadának az alkohol az oka.*

A közlekedési balesetek egyharmadában ittas vezetést állapítottak meg. Kellene-e ennél súlyosabb érvek az alkoholizmus ellen.

De büntet az alkohol az utódokban is. Az alkoholisták gyermekei között sok a lelkibeteg, epilepsiás és ugyancsak alkoholista. A gyermekek 15 százaléka már kicsi korában is rendszeresen kapott szeszes italt.

Olyan betegségről van tehát szó, amelyik a beteg jellemét alakítja át leginkább, de kíméletlenül rombolja testi egészségét is. Önmagukat soha nem tekintik betegnek. Ahogy mondani szokták, ők csak iszogatnak, de mindig tudják mikor elég. Ugyanakkor, ha hozzájutnak az italhoz, nem bírják abbahagyni az ivást. Józan állapotban százszor megfogadják, hogy többet nem isznak. Gyenge akaraterejük miatt százegyszer szegik meg a

fogadalmukat. Megbízhatatlanokká válnak, pénzt nem lehet kezükbe adni. Mikor a család kezdi megelégni ivásukat, kellemetlenségeik támadnak otthon, és a munkahelyen is, hazudni kezdenek. Egy szavukat nem lehet elhinni az ivással kapcsolatban. Mikor rájuk olvassák újabb alkoholfogyasztásukat és látják, hogy a tagadás reménytelen, ingerülten vádolják, hozzátartozójukat, munkahelyüket és kezdik hangoztatni, hogy csak azért isznak, mert a családjukban, és a munkahelyen szerzett sérelmeiket akarják elfelejteni. Őket nem akarja megérteni senki sem, őket mindenki csak szidja, pedig alapjában véve, ők nagyon jó emberek.

Nagyon sokszor azzal védekeznek, hogy ők nem olyanok, mint azok, akik gyermekeik ruháját is eladják, hogy inni tudjanak. Ők rendesen haza adják a fizetést az utolsó fillérig. Ők csak abból isznak, amit mellesleg keresnek. Elfelejtkeznek ezek a betegek arról, hogy a feleség, a gyermekek, a szülők nem a fizetést akarják csupán, hanem egy megbízható apát és férjet.

Ezekkel a betegekkel sajnos, idáig nem lehetett semmit kezdeni. Ha egy világosabb percükben el is szánták magukat a gyógykezelésre, utólag már hallani sem akartak róla.

Az orvos látta leginkább az alkoholizálás következményeit. Látta az alkoholos idegbénulásokat, elmebetegségeket, szakértőként szerepelt az alkoholos vezetéstől elkövetett gázolások, az ittasság alatt elkövetett bűntények vizsgálatánál. Látta a család széthullását és a gyermekek megbetegedéseit, de az orvos, a szülők, a feleség, a gyermekek ott álltak tehetetlenül, hiába akartak segíteni. Az új törvény alapján (Népköztársasági Elnöki Tanács 1962. 18. sz. tvr.) a feleség, hozzátartozó, munkahely, szakszervezet, vöröskereszt, MNDSZ, Hazafias Népfront, KISZ, rendőrség és minden tömegszervezet kérheti a kényszerelvonó kezelést. Az új törvény világosan megmondja azt is, hogy kit nevezhetünk alkoholistának, kit vonhatunk kezelés alá, a hozzátartozók, a munkahely és a társadalmi szervek bejelentése alapján.

Alkoholistának tartjuk azt a beteget, aki az ivásról önszántából tartósan lemondani nem tud, így saját maga és utódai egészségét veszélyezteti. Anyagilag, de főleg erkölcsileg saját magát, családját, és munkahelyét, valamint a társadalmat károsítja. Az alkohol ivás szenvedélye, az alkoholizmus tehát egyszerre, egy időben több embert érintő, romboló betegség.

A kérést a lakóhely illetékes egészségügyi szervéhez, a járási egészségügyi osztályhoz kell eljuttatni. A beteg behívását a megfelelő szerv a továbbiakban már intézi és megteszi a javaslatot az alkoholelvonó-kúra elvégzésére. Az alkoholelvonás előtt részletes laboratóriumi, belgyógyászati és ideggyógyászati vizsgálat van, ahol a beteg azt is megtudhatja, hogy nem érintette-e szervezetét az italozás súlyosabb mértékben.

Az alkoholisták tudniillik, szoktak arra hivatkozni egymás között, vagy a család előtt, hogy ők nem akarják szívüket, vagy egyéb szervüket a kezeléssel tönkretenni. Gondoljunk ilyenkor mindig arra, hogy ez csak üres kifogás, az orvosok gyógyítanak és nem használnak olyan módszereket, melyek a szervezetet rombolnák.

Hiszen éppen az a cél, hogy ismét egészséges legyen az alkoholista és a szesz ne romboljon tovább. Itt ismét hangsúlyozzuk, hogy különben